

**”Ny” regjering med ”gammel” IKT-politikk?
NorStella kommenterer resultatet av valgkampen
Kommentarartikkel 20.9.2009**

Valgkampen er over. Det ble fornyet tillit til regjeringen. Kommer det en ny IKT-politikk ut av det? Neppe. Hadde det kommet en ny IKT-politikk ut av en ny regjering sammensatt av andre partier? Neppe. Sannheten er at politikerne ikke forstår eller bryr seg.

Riktignok har politikere fra ulike partier både ”twittret” og ”blogget” om kapp. Det er om å gjøre å være moderne, beherske den nye teknologien. Men blir det noen politikk ut av det?

Jeg har den seneste uken hatt to opplevelser som viser politikernes mangel på forståelse av hva en IKT-politikk er:

Jeg var til stede på et møte hvor Sveriges ambisjoner om å bli ”verdensmester i eForvaltning” ble presentert. Det ble vist til at en svensk minister, tilsvarende vår IT-minister, *i januar 2008*, hadde proklamert at Sverige skulle bli verdensmester i eForvaltning i *2010*. I *mars 2009* ble den første strategiplanen for å nå dette målet lansert. Omtrent samtidig ble et konsulentfirma engasjert for å lage en handlingsplan for å nå dette målet. Handlingsplanen forventes å bli lagt frem i disse dager – *september 2009*. – Så vidt jeg har oversikt over er det *3 måneder før Sverige skal bli verdensmester*. Settes ikke politikernes troverdighet på prøve når de viser slik mangel på innsikt i kompleksiteten og ambisjonene i sine planer?

Den andre opplevelsen er denne og hentet fra Norge: Det er ingen som er i tvil om at Fornyingsdepartementets store IT-strategiske prosjekt i disse 4 årene er innføring av fri programvare i offentlig sektor. Det er heller ingen tvil om at *politikken* bak en slik strategi er markedsregulering – aktiv inngrep for å bryte monopollignende tilstander. Man kan like det eller ei, men det er ingen tvil om at dette er IKT-politikk: En skal bryte Microsofts dominans. Samtidig er et annet departement eier av etr de mest sentrale IT-satsingene, nemlig AltInn. Regjeringen har sagt at AltInn er den foretrukne løsning for innrapportering til det offentlige, og at det skal svært gode grunner til å velge noen annen løsning. Det omfatter også de underliggende verktøy for skjemagenerering. De verktøyene er imidlertid basert på proprietære løsninger, eid av Microsoft – I møte med virkelighetens verden faller statens ”IKT-politikk” opp i løse fragmenter uten helhet og sammenheng. *Vet det ene departement hva det andre departementets ”IKT-politikk” er?*

Jeg tror det viktigste er å finne ut hva en mener med begrepet ”IKT-politikk”.

- Mange mener det er å gjøre offentlig forvaltning mer kostnadseffektiv og serviceorientert ved å bruke informasjonsteknologi til bedre samordning og flyt av informasjon på tvers av etater og sektor. Det er det som ligger bak begrepet *eForvaltning*.
- Andre vil si at det er å oppmuntre til å bruk fri programvare i stedet for proprietær og lukkede løsninger og systemer. Hensikten er å få *større konkurranse på programvaremarkedet og mindre avhengighet mellom kunde og leverandør*. Det kan være både ideologiske og næringspolitiske argumenter bak en slik strategi.
- Mens andre igjen vil si at ”IKT-politikk” er å bruke IKT som *innsatsfaktor for verdiskapning både i offentlig og privat sektor*. Det er rett og slett å si – som en

gjorde i ”gamle” dager – at vannkraft er en viktig råvare for energiproduksjon til sentrale industribedrifter. Disse vil mene at IKT-politikk ikke en selvstendig størrrelse i seg selv, men den *viktigste innsatsfaktor* for norsk økonomis utvikling, vekst og velstand.

- IKT som næring er verdens største etter olje og gass. Mange land har behovet for å ha en sterk ITK-næring som kan levere konkurransedyktige tjenester til norsk næringsliv, og samtidig være en betydelig eksportartikkel. ***IKT-politikk er å stimulere til vekst og styrke i norsk IKT-næring.***

Problemet er at en aldri klargjør for seg selv – eller andre – på hvilket nivå en snakker IKT-politikk. Ei heller at en ser sammenhengen og helheten i de tre nivåene.

NorStellas ønske til en ”gammel-ny” Regjering er dette:

- IKT-politikk er et *sentralt næringspolitisk tema* og bør håndteres også departementsmessig på den måten (IT-politisk avdeling var tidligere en del av Næringsdepartementet).
- En sentral *operativ* målsetning for Regjeringens egen IKT-politikk er å effektivisere offentlig sektor gjennom bedre elektronisk samhandling. Koordinator for dette bør fremdeles være FAD, og operative koordineringstiltak avklares på etatsnivå (Brønnøysundregistrene og DIFI f.eks).
- Oppmuntring til økt bruk av åpne, internasjonale standarder for elektronisk samhandling bør fortsette, men da gjennom forsterket innsats i standardiseringsorganisasjoner for å *påvirke den internasjonale utvikling*.

Arild Haraldsen